

Vojtěch Říhovský a jeho působení v Dubu nad Moravou

Ingrid Silná

Český skladatel Vojtěch Říhovský (1871–1950) vstoupil do hudební literatury v devadesátých letech 19. století. Svou tvůrčí orientací především na katolickou chrámovou hudbu patřil ke skladatelům tradičního slohového zaměření, vycházejícího z klasicko-romantické syntézy. Avantgardní proudy projevující se v české hudbě v první polovině 20. století ho kompozičně neovlivnily. Vladimír Helfert stručně charakterizoval V. Říhovského jako skladatele „šťastného melodického fondu“⁹⁴ a řadil ho k autorům, kteří „zanechávají přísné linie reformního směru [chrámové hudby] a obrací se k okázalejší zvukové honosnosti a přístupné melodičnosti, jdouc v té věci po stopách Dvořákových“.⁹⁵

Říhovský pocházel z kantorské a hudebnické rodiny. Jeho otec Vojtěch (Adalbert) se narodil 24. června 1825 ve Velkých Penčicích (dnes Penčice, místní část Přerova) jako syn učitele Ignáce Říhovského (1785–1853),⁹⁶ který zde působil v letech 1810–1842.⁹⁷ Současně zastával místo ředitele kůru kostela sv. Petra a Pavla tamtéž. Matka Vojtěcha Říhovského staršího Magdaléna (1795–1875) pocházela z Tovačova a byla dcerou tamního chalupníka Franze Stušky a jeho manželky Tekly, původem z Dluhonic. Její bratr Jan Stuška (1800–1860) vyučoval na škole v Dubu nad Moravou a byl regenschorim v kostele Očišťování Panny Marie.⁹⁸ Měl za manželku Mariannu Plachou, dceru dubského rektora

⁹⁴ Helfert, Vladimír, *Česká moderní hudba*, Olomouc, 1936, s. 82.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Sourozenci Vojtěcha Říhovského staršího (jména podle penčické matriky): Walburga (1815–?), Theresia (1816–?), Johann (1818–?), Wilibald (1819–?), Wincenz (1822–?), Ludovicus (Ludovik, 24. 8. 1823–26. 8. 1823), Cyrillus Methodius (1827–1839), Franciscus (Franz, 1828–?), Catharina (1830–?), Cecilia (1832–?) a Maxmilian (1834–?). Zemský archiv Opava, pobočka Olomouc, Sbirka matrik, římskokatolický farní úřad Velké Penčice – rodná matrika, inv. č. 8257.

⁹⁷ Předtím byl učitelským pomocníkem v Potštátě a rektorem školy ve Velké Bystřici.

⁹⁸ Jeho syn Antonín Stuška byl podučitelem v Dubu nad Moravou a sbormistrem mužského pěveckého spolku Ctibor v Tovačově od roku 1865 přibližně až do roku 1870. Dne 28. prosince 1874 byl penzionován pro duševní nezpůsobilost k vyučování. Státní okresní archiv Olomouc – Fond Dub nad Moravou sign. 05–28.

školy a regenschoriho Antonína Plachého (1706–1826). Také bratr Vojtěcha Říhovského staršího jménem Ignác (?–?) vykonával funkci ředitele kůru v Debrecíně v Uhrách.⁹⁹ Vojtěch Říhovský starší studoval od roku 1838 na K. k. Diöcesan-Hauptschule v Olomouci a čtyři a půl roku zpíval jako altista v domě sv. Václava tamtéž.¹⁰⁰ V roce 1842 složil učitelskou zkoušku, stal se na jeden rok podučitelem u svého otce a poté rovněž podučitelem v Tršicích a Velké Bystřici.¹⁰¹ Zde konal varhanickou službu a funkci výpomocného aktuára (nižšího úředníka) při vrchnostenském úřadě. V roce 1859 přijal místo učitele v Hněvotíně a 25. července 1860 byl dekretován nadučitelem do Dubu nad Moravou, kde učil ve druhé třídě (po smrti svého příbuzného Jana Stušky). Současně s tímto zaměstnáním zde zastával funkci regenschoriho a varhaníka v chrámu Očišťování Panny Marie. V Dubu nad Moravou se také 19. května 1863 oženil s Amálií Nezhybovou z Nenakonic, oddával je P. Jan Stuška, kaplan v Dolanech, patrně příbuzný ze strany jeho matky.

Chrámová hudba v dubském kostele měla dlouholetou a dobrou tradici. Její nebyvalý rozkvět nastal v 18. století za rektora Pavla Petra Bendy (1713–1768) a výrazně hudebně zde působil v letech 1767–1786 i kaplan P. Jan Kops (1738–?).¹⁰² Další významnou osobností byl v letech 1783–1807 již uvedený rektor dubské školy a regenschori Antonín Plachý. Uměl hrát velmi dobře na varhany a též komponoval.¹⁰³ Po něm nastoupil již zmiňovaný Jan Stuška a na něj navázal Vojtěch Říhovský starší, který učil na dubské škole plných 27 let. Roku 1887 byl dán na vlastní žádost na odpočinek a vykonával pouze funkci regenschoriho a varhaníka. O svém vztahu k pedagogickému povolání a varhanické službě se vyjádřil 6. června 1887 ve škole po závěrečné zkoušce žáků při své řeči na rozloučenou: „Věnoval jsem všechny své tělesné i duševní síly jedině škole; plnil jsem své učitelské povinnosti, což mi Bůh a svědomí svědkem jsou, vždy horlivě, věrně a svědomitě; vykonával jsem spolu i svěcenou mi kostelní varhanickou službu s největší ochotou, láskou a určitostí a získal jsem sobě v čase 27letého zde pobytu důvěru, přízeň, vážnost, úctu a lásku, jak dítek školních, tak odrostlejší mládeže, ano i všech chudých i bohatých občanů.“¹⁰⁴ O vážnosti a oblíbě, které se těšil Vojtěch Říhovský starší nejen v Dubu nad Moravou, ale i v okolních obcích, svědčí také okolnost, že se zde 16. července 1887 konala velkolepá oslava při příležitosti jeho odchodu z rektorského místa. Poděkovat svému učiteli tehdy

⁹⁹ O Ignáci Říhovském (jako bratru Vojtěcha Říhovského staršího) se zmiňuje Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cybil*, roč. 52, č. 1–2, 1931, s. 4. V rodných matrikách Velkých Pančic se jej nepodařilo nalézt.

¹⁰⁰ Ve zmíněném roce nastoupil do třetí třídy této školy. Státní okresní archiv Olomouc, fond M 5–33 – Učitelský ústav Olomouc.

¹⁰¹ V Tršicích byl rektorem školy a ředitelem kůru Max Kočíř (1807–?). V roce 1831 se oženil s Mariannou Krautilovou (1811–?), svědkem na svatbě mu byl Ignác Říhovský.

¹⁰² Od roku 1769 byl třetím a od roku 1778 druhým kapelníkem. Obstarával a opisoval hudebniny pro provádění na kůru. Viz podrobněji Straková, Theodora, „K hudební minulosti Dubu u Olomouce“, in: *Časopis Moravského muzea – Vědy společenské II. Moravské muzeum*, Brno, 1969, s. 5–28.

¹⁰³ Antonín Plachý byl strýc hudebního skladatele Václava Plachého (1785–1858).

¹⁰⁴ Státní okresní archiv Olomouc – Fond Národní škola Dub nad Moravou, Kronika – sign. 05–28. Školu v Dubě navštěvovalo v té době kolem 230 žáků, kteří byli vyučováni ve dvou třídách.

přišli z okolních šesti obcí žáci, učitelé i starostové včetně obyvatel. Oslava začala v osm hodin večer a trvala téměř až do rána. Žáci a učitelé děkovali svému učiteli a zazpívali mu sborové skladby. Konal se průvod s lampiony, vyhrávala dechová hudba, střídaly se salvy z kanónů a domy byly slavnostně osvětlené.¹⁰⁵

V rodinném životě prožil V. Říhovský starší několik smutných událostí, neboť z jeho čtyř potomků narozených v Dubu nad Moravou, mu tři zemřeli v dětském věku – synové Vojtěch (1864, zemřel v tomtéž roce), Jan (1865–1867) a dcera Adalbertina (Vojtěška 1868–1872). Z dětí jako jediný zůstal naživu syn Vojtěch, narozený 21. dubna 1871 (v rodné matrice je uvedeno datum narození i křtu 22. dubna).¹⁰⁶ Základní vzdělání získal na obecné škole v Dubu nad Moravou. V hodinách zpěvu se seznamoval s kostelními a vlasteneckými písněmi (např. *Přijde jaro přijde* od Arnošta Förchtgotta Tovačovského, rodáka z nedalekého Tovačova). Hlubší hudební základy mu dal jeho otec, učil ho zpívat, hrát na housle a na varhany. V tomto školním věku již začal účinkovat na kůru – zpíval a hrál v orchestru na housle. Rodinné prostředí pro mladého V. Říhovského, jak uvedl později Bohumil Kašpar, bylo šťastné a láskyplné: „Vzpomínám své návštěvy před léty v Dubě. Celá rodina poskytovala krásný a dnes převzácný obraz rodinného štěstí, kde jen úcta, láska a spokojenost byly domovem.“¹⁰⁷

Otec nechtěl, aby se jeho syn věnoval hudbě profesionálně. Přál si, aby se stal inženýrem, proto jej dal studovat ve školním roce 1883–1884 na Landesrealschule (německou reálku) do Šternberka.¹⁰⁸ Na této škole mohl V. Říhovský navštěvovat nepovinný zpěv, který učil Franz Nitsche.¹⁰⁹ Ve školním roce 1886–1887 přestoupil do čtvrtého ročníku na K. k. Staats-Oberrealschule (německou reálku) do Olomouce. Bydlel u Anny Kočířové, vdovy po učiteli Kočířovi.¹¹⁰ Na reálce v Olomouci rovněž navštěvoval nepovinný předmět zpěv, který jej učil Wladimir Labler (1847–1914).¹¹¹ V rámci tohoto předmětu studenti zpívali sbory z *Liedersammlung* Bernharda Kotheho (1821–1897) a nacvičili čtyřhlasou mši od Franze Schöpfung (1836–1915).

Po absolvování čtyř ročníků reálky začal V. Říhovský na otcovo přání studovat na technice v Praze. Záhy ale tohoto studia zanechal a stal se žákem varhanické školy tamtéž, a to již ve školním roce 1887–1888. Kromě ředitele Františka Zdeňka Skuherského ho učili Josef Klička, Karel Stecker a Augustin Vyskočil. Kupodivu zde valně neprospíval, již

¹⁰⁵ *Našinec*, roč. 19, č. 27, 27. června 1887.

¹⁰⁶ Jaroslav Dušek uvedl chybně jméno u nejstaršího bratra Jeroným (místo Vojtěch). Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cyril*, r. 52, č. 1–2, 1931, s. 4.

¹⁰⁷ Kašpar, Bohumil, „Říhovský jubilant“, in: *Dalibor*, roč. 23, č. 36, 28. dubna 1911, s. 257.

¹⁰⁸ Státní okresní archiv Olomouc, fond Německá reálka Šternberk (fond je nezpracovaný).

¹⁰⁹ Tuto skutečnost se nepodařilo prokázat, protože se nedochovaly z této doby katalogy s klasifikací.

¹¹⁰ Státní okresní archiv Olomouc, fond Německá reálka Olomouc, M 5–35, I–VII; 14.

¹¹¹ Wladimir Labler vystudoval pražskou konzervatoř, působil v orchestru brněnského divadla a byl zde varhaníkem kostela sv. Tomáše. Roku 1868 získal místo kapelníka v kostele sv. Mořice v Olomouci. Stal se současně dirigentem olomouckého Musikvereinu a v roce 1871 Männergesangsvereinu. V letech 1886–1896 byl členem orchestru Bayreuthského festivalu.

v prosinci roku 1887 jej na pedagogické poradě učitelé hodnotili ze všech předmětů stupněm nedostatečný a rovněž tak 18. února 1888 na zkoušce z hudební teorie, církevního zpěvu a praktické hry (na varhany). Dne 21. února byl z této školy propuštěn pro porušení školní disciplíny.¹¹² V následujícím školním roce 1888–1889 vstoupil znovu do prvního ročníku varhanické školy. Jeho studium vykazovalo opět podprůměrné výsledky. Návštěva školy byla hodnocena slovem „pilně“, ale z jednotlivých předmětů (Nauka o harmonii, Hra na varhany, Číslovaný bas), kromě Církevního zpěvu, měl prospěch nedostatečný. Pro jeho neschopnost mu nebylo dovoleno opakování ročníku.¹¹³

Bohumil Kašpar o studiu Vojtěcha Říhovského roku 1911 v časopisu *Dalibor* uvedl: „Studoval pod Skuherským a patřil k nejschopnějším žákům. Žákům přísně zakázána byla návštěva hostinců. Kamarádi však jednou přemluvili i úzkostlivě svědomitého Říhovského [...] Věc se prozradila, a protože Říhovský platil, uznán ze špatných nejhorším. Jen že byl výborným žákem, ušel propuštění. Ale při známé přísnosti ředitele Skuherského neustále mnoho příkoří bylo mu snášeti od ředitele. Měkká citlivá povaha Říhovského nemohla dále snášeti, přes co jiný, opravdu lehkomyšlný žák, lehce byl by se přenesl. Než došlo k dorozumění, Říhovský z ústavu vystoupil před absolutoriem.“¹¹⁴ Shodně vysvětlil provinění a odchod V. Říhovského z varhanické školy ve stručné monografii o tomto skladateli z roku 1921 také Vladimír Balthasar.¹¹⁵ Jaroslav Dušek, přítel Říhovského, o deset let později vykreslil v časopisu *Cyril* roku 1931 jeho studium na varhanické škole pro něho v podstatě příznivěji, když uvedl: „Pro nepatrnou příčinu porušení školní disciplíny měl býti [Říhovský] propuštěn z ústavu, ale jeho talent došel omilostnění u velmi přísného ředitele. Skuherský byl již starší pán chorobou znervósnělý. Svou náladu dával pocítiti, bohužel, mnohdy i svým žákům. Ani Říhovský nezůstal toho uchráněn.“¹¹⁶ Dušek navíc uvedl jednu příhodu ze studia V. Říhovského na této škole: „Při jedné zkoušce dostal úlohu: zahrát jednu ze Skuherského fug na varhany. Leč zapomněl doma noty. To však byl koníček, po kterém se Skuherský rád proháněl. Co zbývalo? ‚Aut, aut‘ řekl si rozrušený posluchač! Sedl za varhany a pustil se do hry [...] z paměti. Ředitel podle svého zvyku obrácen k žákův zády, naslouchá. Když Říhovský dohrál, jediné slovo ‚dobře‘ bylo odměnou nečekanou. To slůvko znamenalo více, než si kdo myslí.“¹¹⁷

Studijní výsledky ještě před zmíněným „deliktem“ a propuštěním z varhanické školy pro porušení školní disciplíny (21. února 1888), o němž se ani jeden z autorů nezmiňuje, nesevředly o tom, že by Říhovský patřil k výborným žákům. „Omilostněn“ byl patrně jen tím, že mohl nastoupit znovu na tuto školu a opakovat první ročník. Při studiu patrně hodně spoléhal na svůj značný hudební talent na úkor řádného plnění úkolů do výuky

¹¹² Archiv Hlavního města Prahy, fond Varhanická škola, karton 5, inv. č. 116, 117.

¹¹³ Studium zde ukončil 15. června 1889. Archiv Hlavního města Prahy, fond Varhanická škola, karton 5, inv. č. 118, 119.

¹¹⁴ Kašpar, Bohumil, „Říhovský jubilat“, in: *Dalibor*, r. 23, č. 36, 28. dubna 1911, s. 258.

¹¹⁵ Balthasar, Vladimír, *Vojtěch Říhovský*, Praha, 1921, s. 9.

¹¹⁶ Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cyril*, roč. 52, č. 1–2, 1931, s. 4–5.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 5.

a možná, že skutečně po uvedeném deliktu upadl v nemilost ředitele F. Z. Skuherského a ostatních vyučujících. Nabízí se ještě otázka, jak se tehdy V. Říhovský choval a jak jednal s vyučujícími. I když býval v dospělosti charakterizován jako skromný člověk, jeho příspěvkům do časopisu *Cyril* však nechybí osobitý humor a mnohdy i nemilosrdná kritika.

Z významnějších spolužáků Vojtěcha Říhovského, s nimiž se na varhanické škole setkával, možno jmenovat např. Františka Gregoru mladšího (1867–1937), Františka Picku (1873–1918), Aloise Ručku (1867–1940) a Hypolita Hoppa (1869–1919).

V. Říhovský se po odchodu z této školy dále vzdělával ve zpěvu na soukromé pěvecké škole Jana Ludvíka Lukese (1824–1906) v Praze, a na varhanické škole Arnošta Julia Černého v Praze-Královských Vinohradech.¹¹⁸ Pěvecky vynikal měkkým, příjemným lyrickým tenorem.¹¹⁹

V roce 1892 se Říhovský vrátil do rodného Dubu nad Moravou a začal zde působit spolu se svým otcem varhaníkem (a současně regenschorim) na kostelním kůru. „Vlastně pracovali oba společně, otec i syn, který skromně psal se varhaníkem, titul ředitele otci přenechav. Vůdčím duchem byl ale nyní mladý Vojtěch [...] sám vše pilně studoval, sám i nacvičil, většinou se sborem a mnohé i s orchestrem [...] Všecko svoje neveliké služné věnoval na opatrování hudebnin.“¹²⁰

Frekvence figurální hudby byla na tomto místě větší, než v okolních kostelích, neboť proboštský dubský kostel patřil k oblíbeným poutním místům. Dubskou farnost povýšil na proboštsví arcibiskup Bedřich Fürstenberg. Farář Jeroným Lýsek (1818–1887), který zde působil od roku 1856, byl 12. října 1860 investován jako první dubský probošt. Po něm tento úřad zastával od roku 1888 P. Štěpán Palásek (1841–1916). V neděli a ve svátky se v chrámu sloužily tři mše – tzv. „první“ neboli „ranní“ (tj. o šesté hodině), „osmá“ (v osm hodin) a „hrubá“ neboli „velká“ (o půl desáté nebo v deset hodin). Odpoledne ve dvě hodiny bývalo požehnání. Ve všední dny zde byly slouženy dopoledne též tři mše. Repertoár prováděný na kůru tvořily skladby Roberta Fühlera (1807–1861), Franze Schöppa (1836–1915), Karla Kemptera (1819–1871), Franze Reimanna (1855–1926), Augusta Zangla (1865–1912) a v devadesátých letech Josefa Čapky Drahlovského (1847–1926), regenschoriho z nedalekého Přerova. Kromě tohoto se dochovaly sešity duchovních písní či jednotlivé kancionálové písně opisované Vojtěchem Říhovským starším. Z toho je patrné, že V. Říhovský dbal na nácvič a správný zpěv duchovních písní z kancionálu. Do roku 1888 používali Bečákův kancionál, potom nově vydaný Úplný kancionál arcidiecése olomúcké. Některé opsané písně jsou bez notovaných nápěvů, jiné s varhanním doprovodem nebo ještě s uplatněním žesťových nástrojů (dechové hudby). Poslední uvedené úpravy písní se mohly zpívat v neděli na tzv. „hrubé“ mši svaté, při mších pro poutníky nebo

¹¹⁸ Varhanická škola Arnošta Černého byla určena pro vzdělání ředitelů kůru, varhaníků, kapelníků a učitelů hudby.

¹¹⁹ Balthasar, Vladimír, *Vojtěch Říhovský*, Praha, 1921, s. 9.

¹²⁰ Kašpar, Bohumil, „Říhovský jubilant“, in: *Dalibor*, roč. 23, č. 36, 28. dubna 1911, s. 258.

k jiným příležitostem.¹²¹ Poměrně často bývala nedělní ranní mše zpívaná, podobně jako ve všední dny zpívaná requiem s účinkováním sboru.¹²² Kromě varhaníka (regenschorih) zde byli placeni čtyři adstanti, diskantista a altista.

V roce 1897 se Vojtěch Říhovský starší vzdal své funkce varhaníka a regenschorih. Dne 14. února napsal na proboštský farní úřad, že pro pokročilé stáří 72 let se vzdává varhanického místa ve prospěch svého syna Vojtěcha, který s dobrým prospěchem absolvoval varhanickou školu v Praze, vypomáhá mu již pátý rok jako varhaník a má dokonalou praxi jak ve hraní varhan, zpěvu a hraní na housle, tak i ve vykonávání všech církevních ceremonií.¹²³ Žádal rovněž, aby mu byl proto vystaven dekret na varhanické místo. Dekret Vojtěch Říhovský mladší dostal od proboštského úřadu již 3. března a mj. v něm stálo, že: „Běře na sebe povinnost by všem bohoslužbám, bohoslužebným obřadům a výkonům celého církevního roku účinnivě přítomným byl a tytéž vesměs přesně a důstojně vykonával, jakož i zpěvácké i hudební kostelní sbory obstarával a zdokonaloval [...] jako nezbytný požadavek se na srdce kladený v čestném a vznešeném svém úřadě bezúhonně, příkladně a počestně se choval [...]“¹²⁴ Plat mu byl vyměřen 176 zlatých 64 krejcarů bez štolových poplatků. Z toho 25 zlatých 20 krejcarů dostával na udržování altisty a diskantisty.¹²⁵

I když se stal Vojtěch Říhovský ředitelem kůru, jeho otec se na hudebním provozu dále podílel, např. opisoval a rozepisoval hudebniny. Postupně si zde vytvořil a vycvičil (spolu s placenými čtyřmi adstanty, diskantistou a altistou) sbor dobrých zpěváků.¹²⁶ Varhany, které měl k dispozici na západním kůru kostela, postavil Jan Výmola v letech 1766–1768. Jednalo se o dvoumanuálový nástroj se zadním pozitivem v zábradlí kůru a pedálem traktury mechanické, zásuvkové s krátkou oktávou ve spodní, velké oktávě. Tyto varhany v roce 1896 opravil a přestavěl v duchu romantického varhanářství František Čápek z Kremže na Dunaji. Tímto zásahem do varhanní dispozice (např. uplatněním rejstříků Bordun 16', Gamba 8' Aeolina 8' místo vyšších stopových poloh) se do značné míry porušil zvukový charakter Výmolových varhan. Barevná paleta obou manuálů se ochudila a setřel se původní kontrastní charakter positivu vůči hlavnímu stroji.¹²⁷

V Dubu nad Moravou vyučoval také V. Říhovský soukromě hru na housle, na klavír a zpěv. Aktivně se podílel na činnosti spolku Beseda: „V Besedě se zpívalo a hrálo skoro

¹²¹ Např. 14. dubna 1884 byla sloužena zpívaná mše sv. pro Veteránský spolek v Dubu nad Moravou, při níž doprovázela dvanáctičlenná dechová kapela velikonoční duchovní píseň *Alleluja, živ bud'*.

¹²² Státní okresní archiv Olomouc, fond Farní úřad Dub nad Moravou, Ohlášky služeb Božích (1892–1900) sign. 164.

¹²³ Státní okresní archiv Olomouc, fond Farní úřad Dub nad Moravou, karton 8, inv. č. 252.

¹²⁴ Tamtéž.

¹²⁵ Tamtéž.

¹²⁶ Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cyril*, roč. 52, č. 1–2, 1931, s. 5.

¹²⁷ Viz podrobněji Fridrich, Zdeněk, „Varhany v Dubu na Moravě“, in: *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci č. 122*, Vlastivědný ústav Olomouc, 1965, s. 6–17.

týdně, a zase jen cenné věci. Smetana, Dvořák, Fibich, Bendl, Schubert, Schumann, Wagner, Mendelssohn, Mozart byla jména nejčastěji se objevující na pořadech večerů.“¹²⁸

V této době se začal V. Říhovský více věnovat komponování. Jeho první skladatelské pokusy spadají do doby studií na reálce, např. napsal *Ave verum corpus*, pod vlivem stejnojmenné skladby Wolfganga Amadea Mozarta a v době studií na varhanické škole *Litanie Lauretánské* (z roku 1888).¹²⁹ Důležité zkušenosti v oblasti chrámové hudby určitě získal při svém pobytu v Praze, kde se blíže seznámil s tvorbou skladatelů ceciliánské (cyrilské) reformy, která ovlivnila jeho kompoziční styl. Na skladatelskou dráhu zpočátku nepomýšlel, chtěl být dobrým nástupcem svého otce v úřadě ředitele kůru.¹³⁰ Zprvu komponoval ne příliš rozsáhlé skladby, např. dvě kratší *Te Deum* (1892 a 1893) pro smíšený sbor a varhany, Čtyři trakty mezi prorocstvím na Bílou sobotu (1894) pro mužský sbor a kontrabas, *Hymnus* (1894) pro smíšený sbor a varhany, *Motetto de Ss. Corde Jesu* (1895) pro smíšený sbor a capella, *[Offertorium] Žalm 118. – Beati immaculati in via* (1895) pro smíšený sbor s průvodem smyčcového orchestru a varhan, *Graduale in festo Missa de Angelis – Laudate Dominum de coelis* (1895) pro smíšený sbor s doprovodem varhan, *Offertorium na Velikonoční neděli* (1897) pro smíšený sbor, dvoje housle, violu a varhany, *Graduale na slavnost Všech svatých* (1897) pro smíšený sbor, dvoje housle a varhany, *Alma Redemptoris* (1898) pro smíšený sbor a varhany, *Ave Maria* (1898) pro smíšený sbor, dvoje housle a varhany, *Offertorium na sv. Josefa* (1899) pro smíšený sbor, dvoje housle, klarinet a varhany. Tvořil poměrně lehce a spontánně. Dokazuje to jeho rukopis *Offertoria na sv. Josefa aneb sv. vyznavače*, na jehož konci uvedl: „5. března 1899 za 18 minut“.¹³¹ Tyto skladby vznikaly patrně ke konkrétním příležitostem a byly v dubském kostele také provedeny.¹³²

Přibližně kolem roku 1897 začal V. Říhovský psát větší chrámové kompozice – mše – a postupně opatřovat svá díla opusovými čísly. Patrně k prvním jeho mešním kompozicím se řadí tři mše pro smíšený sbor s doprovodem varhan. V hudební sbírce kůru kostela sv. Václava v Tovačově (nedaleko Dubu nad Moravou) je dochována Říhovského *Vokální mše č. 3* pro smíšené hlasy s průvodem varhan. Opsal si ji možná přímo od skladatele v roce 1898 místní regenschori (a ředitel tovačovské školy v důchodu) Jan Loyka (1827–1900). Lze to předpokládat, neboť se určitě jako učitel osobně znal a možná i přátelil s jeho otcem. Jan Loyka *Mši* nacvičil a poprvé provedl 18. září téhož roku. *Krátká mše č. 2* pro smíšený sbor s průvodem varhan, o které Jaroslav Dušek píše, že ji našel

¹²⁸ Kašpar, Bohumil, „Říhovský jubilant“, in: *Dalibor*, roč. 23, č. 36, 28. dubna 1911, s. 258.

¹²⁹ Jaroslav Dušek uvedl, že tuto skladbu V. Říhovský komponoval ještě za studií na reálce, ale v uvedeném roce 1888 (na rukopisu skladby) již studoval v Praze. Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, *Cyril*, roč. 52, č. 1–2, 1931, s. 5.

¹³⁰ Hrobský, Karel Emanuel, „Ku 40. narozeninám Vojtěcha Říhovského“, in: *Cyril*, roč. 37, č. 4, 1911, s. 56.

¹³¹ Arcidiecézní muzeum Kroměříž, hudební archiv, sign. B 2883.

¹³² Řada Říhovského raných chrámových skladeb je dochována v hudebním archivu Arcidiecézního muzea v Kroměříži.

roku 1932 u autora v torzu, pochází podle něho z roku 1899 a má op. 3.¹³³ Nabízí se otázka, zda případně nepatří k výše uvedeným třem mším. Poněkud rozsáhlejší je cyklus skladeb určený k liturgii Zeleného čtvrtku, obsahující části mešního propria a ordinária: *Graduale, Credo, Offertorium, Sanctus, Benedictus a Agnus na Zelený čtvrtek pro tři mužské hlasy a kontrabas* (1899).

Tyto skladby se vyznačují převahou homofonie s občasnými imitačními, polyfonními úseky. Diatonická harmonie je v nich obohacena nejčastěji mimotonálními dominantami a vybočeními do blízkých tónin, rytmus je klidně plynoucí. V. Říhovský v těchto kompozicích projevuje nejen kompoziční zdatnost a pohotovost, ale i určitou nápaditost v oblasti harmonických postupů. Především vycházel z dobové produkce „reformní“ chrámové hudby, s níž se ve své praxi setkával.

K závažnějším raným chrámovým skladbám V. Říhovského patří *Missa „Laus Tibi Christe“* op. 13 pro soprán, alt a varhany, věnovaná „Reverendissimo Domino, Domino Stephano Palásek, Praeposito et Vicedecano Dubensi“, která vyšla tiskem u Ludevíta Raimunda Pazdířky v Olomouci patrně roku 1898.¹³⁴ Mše (v tónině A dur) je zdařilou kompozicí, čerpající mj. z odkazu renesančních skladatelů chrámové hudby. Vokální hlasy jsou ve všech částech ordinária vedeny převážně imitačně, také harmonie je pod vlivem modalit církevních tónin. Varhanní doprovod vychází z melodiky vokálních hlasů a obsahuje rovněž polyfonní prvky.

Opus 3 ani opus 13 ovšem neodpovídá číslování v Seznamu děl vydaném tiskem v knize Vladimíra Balthasara nebo v článku Jaroslava Duška *Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo*.¹³⁵ V. Říhovský své rané skladby do roku 1900 ještě musel zrevidovat a začal je znovu označovat opusy.

První takto nově číslovanou chrámovou skladbou je *Missa in honorem Scti. Cyrilli et Methodii* op. 2 pro smíšený sbor a varhany nebo malý orchestr s obsazením: dvoje housle, viola, violoncello, kontrabas, flétna, dva klarinety, dva lesní rohy, dvě trubky, basový trombon, varhany a tympány. Říhovský ji později dedikoval „Eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Leoni de Skrbenský principi archiepiscopo pragensi [...]“.¹³⁶ Tiskem vyšla po roce 1900 u Romualda Prombergra v Olomouci, pak ji zakoupilo roku 1911 vydavatelství Mojžíře Urbánka v Praze a znovu vydalo.¹³⁷ Mše je komponovaná v tónině D dur, pouze *Agnus* začíná v e moll a část *Dona nobis pacem* se vrací do původní tóniny D dur. Použití homofonie i polyfonie je poměrně vyrovnané, v rámci polyfonních úseků

¹³³ Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, *Cyril*, roč. 53, č. 9–10, 1932, s. 121.

¹³⁴ Nakladatel L. R. Pazdířek sídlil v Olomouci v letech 1897–1911, pak odešel do Brna. Na kůr tovačovského kostela tisk této mše opatřil Jan Loyka v roce 1898, dopsal další party pro soprán a alt a provedl ji 8. prosince téhož roku.

¹³⁵ Balthasar, Vladimír, *Vojtěch Říhovský*, Praha, 1921, s. 55–63; Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cyril*, roč. 52, č. 3–4, 1931, s. 29.

¹³⁶ Lev Skrbenský z Hříště (1863–1938) byl v letech 1889–1890 kaplanem v Dubu nad Moravou a s rodinou Říhovských se spřátelil.

¹³⁷ Balthasar, Vladimír, *Vojtěch Říhovský*, Praha, 1921, s. 25.

nejčastěji používá imitační techniky mezi jednotlivými vokálními hlasy. I když se skladatel inspiroval palestrinovskou polyfonií a hudbou skladatelů ceciliánské reformy, snažil se nacházet vlastní východiska. Je to patrné v melodice a v harmonickém průběhu především v použití chromatických tónů a mimotonálních akordů v rámci zachování dur-mollové tonality, různých (někdy i překvapivých) tonálních vybočení a modulací. Instrumentální doprovod svou stylizací podporuje vokální hlasy, působivé jsou občas použité a cappellové sborové úseky.

Kdy došlo k jejímu provedení v Dubu nad Moravou, nevíme. V. Říhovský považoval za významné její provedení v Prostějově, neboť se spřátelil před rokem 1900 se zdejším regenschorim Ezechielem Ambrosem (1861–1915).¹³⁸ V prostějovském farním kostele Povýšení sv. Kříže zazněla v neděli 25. listopadu 1900 za přítomnosti autora i jeho otce. O tři dny později, 28. listopadu, pak V. Říhovský Ambrosovi napsal: „Vážený pane řediteli! Račte ještě jednou přijati díky za veškerou vaši pozornost, kterou jste mi při provozování mé mše v Prostějově projevil. Nemohu Vám ani vypsati radost, jakou jste mi i mému starému otci způsobil. Zůstanu Vám, pane kolego dlužníkem – ale – za to vždy vděčným. Přijměte mnoho srdečných pozdravů a doporučení Vám i milostivé paní. Vám vděčně oddaný V. Říhovský.“¹³⁹

Také *Missa Loretta* op. 3 pro smíšený sbor s doprovodem varhan nebo smyčcového orchestru, dvou lesních rohů a varhan má vztah k Prostějovu, protože ji V. Říhovský věnoval Ezechieli Ambrosovi. Kompozičními prostředky navazuje na předešlou *Missu in honorem Scti. Cyrilli et Methodii*. Z tonálního hlediska je v této mši průběh pestřejší: *Kyrie* a *Gloria* v B dur, *Credo* a *Sanctus* v F dur, *Benedictus* v Es dur, *Agnus* začíná v g moll a *Dona nobis pacem* se navrácí tonálně do B dur a tematicky ke *Kyrie*. V této mši dominuje rovněž melodická stránka, lyričnost a objevují se zde zajímavější harmonické postupy. Invenčně ji lze považovat za zdařilou a hudebně vystihující obsah textu v rámci přísné liturgičnosti.

Regenschori Ezechieli Ambros *Missu Loretta* nacvičil se sborem Farní cyrilské jednoty a poprvé ji provedl při mši sv. v neděli 14. července 1901 i s orchestrem v prostějovském farním chrámu. Skladatel a dirigent František Neumann (1874–1929), který dílo V. Říhovského vyslechl, napsal: „Missa Loretta, která rozhodně zasluhuje čestné zmínky. Rozebíratí toto působivé dílo jest úkolem odborného listu, a proto se omezíme na popis celkového dojmu, který, jak mohu již předem říci, byl velmi příznivý. Mše mladého skladatele (t. č. ředitele kůru v Dubě) jest dílo moderní, zbudované na základech staré školy italské a nizozemské, prodchnuté zbožným, všeho zevnějšího, pozlátkového lesku prostým duchem [...] Provedení bylo řízením velezasloužilého ředitele kůru pana Ambrose co

¹³⁸ Ezechieli Ambros přijal od roku 1888 místo regenschoriho farního kostela Povýšení sv. Kříže v Prostějově a v následujícím roce zde založil Městskou hudební a zpěvní školu a stal se jejím prvním ředitelem. Tuto funkci zastával až do své smrti. Vedle sbormistrovské činnosti ve Vlastimile a Orlici založil v roce 1890 Farní cyrilskou jednotu a stal se jejím sbormistrem. Byl činný rovněž v Měšťanské besedě a aktivně se podílel na jejích hudebních akcích, po otevření gymnázia roku 1899 na této škole vyučoval nepovinný zpěv. Viz podrobněji: Silná, Ingrid, *Ezechieli Ambros*, Olomouc, 2011.

¹³⁹ Viz MPP, Památník E. Ambrosa I. (1889–1905), inv. č. 109, s. 223.

nejpečlivější.¹⁴⁰ Další neděli, 21. července, zazněla v Prostějově opět, tentokrát za řízení autora. Part prvních houslí v orchestru hrál Antonín Ledvina (1880–1947).¹⁴¹ O týden později, 27. července, poslal Vojtěch Říhovský z Dubu nad Moravou poděkování tohoto znění: „Slavnému církevnímu sboru prostějovskému obzvlášť spanilomyslným dámám vzdávám za krásné provedení Loretty dne 14. a 21. července 1901 nejsrdečnější díky. S mnohými pozdravy Vojt. Říhovský.“¹⁴² O rok později, dne 6. července 1902, přijeli prostějovští „cyrilisté“ do Dubu nad Moravou a na nedělní mši sv. přednesli *Missu Loretu*, při níž autor hrál na varhany. Při loučení s prostějovskými zpěváky V. Říhovský řekl: „Čím větší požadavky klade dirigent na svůj sbor, tím vyšší bude jeho úroveň. Ale nejsou-li ve sboru dobří zpěváci a nemají-li dobrou vůli oceniti snahu sbormistrovu, tím více bude úroveň klesati.“¹⁴³

Missu Loretta se poměrně rychle rozšířila na našem území a získala oblibu. Byla postupně prováděna též v zahraničí, např. v Německu, Švýcarsku a Polsku. K této skutečnosti přispěla patrně i její interpretační přístupnost. Kritiky, jak české tak zahraniční, hodnotily *Missu Loretu* pochvalně, např. mše zazněla 12. května 1913 v rámci 33. zuger-ského kantonálního Ceciliánského dne ve Švýcarsku a hudební kvalitu samotné skladby hodnotili tehdy takto: „Tato mše jest dílo mohutné a povznášející působivosti [...] vedle *Kyrie* a *Agnus* je též *Benedictus* skutečnou perlou kostelní hudby.“¹⁴⁴

Tiskem vyšla *Missu Loretta* roku 1901 u nakladatele Mojmíra Urbánka. Na její vydání a setkání s nakladatelem po dvaceti pěti letech vzpomínal Říhovský roku 1927 patrně poněkud „přikrášleně“ takto: „Jednoho zimního podvečera [...] pojednou zazvoní pod okny saně, a z nich vystupuje elegantní pán a kráčí do dveří našeho domu. Nečekal jsem návštěvy – kdo by také chtěl přijít v lednu do zablácené hanácké dědiny? Tu však se již otevírají dveře a vkročí vysoký muž, jehož rysy jsem v šeru a světle petrolejové lampy, která tvořila iluminaci mých pultů, nerozeznal. ‚Jsem Mojmír Urbánek, Nazdar Říhovský!‘ Byl jsem překvapen. ‚Snad nehodláte zde na venkově otevřítí filiálku svého závodu?‘ ‚To, ne, ale hledám dobré spolupracovníky pro své nakladatelství. Vzal jsem Vaši mši *Loretu* do nákladu a jde. Budete pracovat v církevní hudbě dál.‘ Byla to voda na můj mlýn. Jiní začátečníci nemohou najít pro své práce nakladatele a ke mě přichází vydavatel in perso-

¹⁴⁰ Neumann, František, „Hudba“, in: *Hlas z Hané*, roč. XX, č. 57, 17. července 1901, s. 4.

¹⁴¹ Antonín Ledvina byl český varhaník a hudební pedagog, žák Otakara Ševčíka a Josefa Kličky. V Prostějově učil v letech 1899–1905 na Hudební a zpěvní škole hru na housle, pak získal místo varhaníka a ředitele kůru kostela sv. Barbory v Kutné Hoře. Po dvacetiletém působení v tomto městě se stal profesorem varhanní hry na Hudobné a dramatické akademii v Bratislavě (v letech 1926–1939) a byl stálým sólistou (na varhany) České filharmonie v Praze. Od roku 1941 působil v Praze jako varhaník chrámu sv. Mikuláše na Malé Straně.

¹⁴² Viz MPP, Památník E. Ambrosa I. (1889–1905), inv. č. 109.

¹⁴³ Viz Státní okresní archiv Prostějov, Kronika Farní cyrilské jednoty, rok 1901.

¹⁴⁴ Balthasar, Vladimír, *Vojtěch Říhovský*, Praha, 1921, s. 25 – citát z: *Züger Nachrichten*, 15. května 1913.

na [...] „A všechno, co máte hotové, mi dejte, vezmu to s sebou.“¹⁴⁵ Je zajímavé, že o pět let později, v roce 1931 Jaroslav Dušek uvedl, že v Chrudimi roku 1902: „[...] dochází také ke spojení skladatele s nakladatelem Mojmírem Urbánkem, jenž se ujímá děl Říhovského.“¹⁴⁶ Poslední Říhovského větší skladbou komponovanou v Dubu nad Moravou je Hymnus *Te Deum laudamus* op. 4 z roku 1900 pro smíšený sbor a varhany nebo malý orchestr s obsazením: dvoje housle, viola, violoncello, kontrabas, flétna, dva klariety, dva lesní rohy, dvě trubky, basový trombon, varhany a tympany.

O jeho rodinném životě víme tolik, že se 2. října 1900 v Dubu nad Moravou oženil s Marií Růžnou Smékalovou (1882–?) z blízkých Nenakonic a 7. května 1901 se jim narodila dcera Marie Božena, která zemřela mladičká, v deseti letech. Dalším dítětem byl syn Vojtěch.¹⁴⁷

Roku 1902 se uvolnilo místo varhaníka arciděkanského chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Chrudimi a současně místo učitele zpěvu na ženském učitelském ústavu Školských sester sv. Františka (Sester O.S.F.). Na tuto příležitost lepšího uplatnění a zaměstnání upozornil údajně V. Říhovského nakladatel Mojmír Urbánek.¹⁴⁸ „Nechtělo se mi z venkovského zátiší a klidu a všelicos jsem namítal [...],“ napsal V. Říhovský po letech.¹⁴⁹ Toto tvrzení je poněkud rozporuplné, neboť sám k svému působení v Dubu nad Moravou uvedl: „[...] zaměstnával jsem se tím, čím podobní nešťastníci, kteří měli odvahu státi se řediteli kůru či varhaníky se zaměstnávají, aby mohli být živi: vyučoval jsem hudbě.“¹⁵⁰ Rovněž i Jaroslav Dušek podotkl, že: „Časem se zdály poměry v Dubu již úzkými. Umělecké tužby vedou jej výš.“¹⁵¹

Od školního roku 1902–1903 tedy začal V. Říhovský působit v Chrudimi, neboť zde měl větší možnosti k rozvinutí svých uměleckých, pedagogických a organizačních schopností. O dvanáct let později, roku 1914, se splnilo jeho dávné přání – odešel natrvalo do Prahy. „Nebyl bych se nikdy nadál, že budu působiti v Praze, ač to byla vždy moje

¹⁴⁵ Dále V. Říhovský ještě uvedl: „Pan Urbánek přijel saněmi z Přerova, jsa jako impressario na koncertním tourné. Ale zalíbilo se mu nějak u nás a po svém rezolutním způsobu rozhodl: ‚Nepojedu zpět, zůstanu u Vás přes noc, máte-li volné místo.‘ Bylo právě po zabíjačce i vystrojila se večere [...] poslali jsme pro pány kaplany i známé učitele a srdečná zábava potrvála až do půlnoci.“ Říhovský, Vojtěch, „Mé vzpomínky na edici M. U.“, in: Pokoj, Otakar (ed.), *Hudební ročenka na rok 1928*, Brno, 1927, s. 206–207.

¹⁴⁶ Viz Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cyril*, roč. 52, č. 1–2, 1931, s. 5.

¹⁴⁷ Manželka V. Říhovského po jeho odchodu do Chrudimi zůstala v Nenakonicích s jejich dcerou, jejím opatrovníkem se stal František Smékal (otec manželky). O synu Vojtěchovi se nepodařilo zjistit bližší údaje.

¹⁴⁸ Roku 1897 zde byla vystavěna nová velká školní budova.

¹⁴⁹ Říhovský, Vojtěch, „Mé vzpomínky na edici M. U.“, in: Pokoj, Otakar (ed.), *Hudební ročenka na rok 1928*, Brno, 1927, s. 207.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 206.

¹⁵¹ Viz Dušek, Jaroslav, „Vojtěch Říhovský a jeho životní dílo“, in: *Cyril*, roč. 52, č. 1–2, 1931, s. 5.

touha, býti v prostředí hudebního ruchu,¹⁵² napsal 24. října 1914 Ezechielu Ambrosovi. Stal se ředitelem kůru kostela sv. Ludmily v Praze-Vinohradech po zesnulém Karlu Čechovi.¹⁵³ Kromě tohoto zaměstnání vyučoval na arcibiskupském gymnáziu, byl uměleckým poradcem (a v podstatě „námezdním skladatelem“) v nakladatelství M. Urbánka, spoluredaktorem hudebního časopisu *Dalibor* a pracoval velmi aktivně v Cyrilské jednotě. Jeho životní pouť se ukončila v Praze 15. září 1950, pohřben je na Vinohradském hřbitově.

Říhovský byl velice plodným skladatelem katolické chrámové hudby. Vytvořil na 37 mší (27 latinských a 10 českých), 5 requiem, přibližně 50 graduale a offertorií, moteta, litanie, Te Deum, asi 120 Pange lingua a další skladby tohoto zaměření. K dalším důležitým dílům také patří varhanní sbírky *Praktický varhaník* a *Kniha preludií*. Jeho skladby se prováděly hlavně v první polovině 20. století na řadě kostelních kůrů pro svou interpretační přístupnost a určité kvality hudebního obsahu. Díla Říhovského se rovněž prosadila i v zahraničí (např. Německu, Rakousku a Polsku). Od třicátých let 20. století se stal dokonce nejoblíbenějším chrámovým skladatelem na Moravě. Určitá obliba jeho skladeb trvá ještě dodnes a řada z nich patří k stálému repertoáru chrámových pěveckých sborů.

V Dubu nad Moravou působil Vojtěch Říhovský deset let a získal zde cennou praxi pro svou další hudební dráhu, jak sám o tom napsal: „Za těchto deset let bylo hojně příležitosti k nabytí praxe. Bylo tam ‚moc muziky, ale málo peněz‘. V té době jsem se stále velmi horlivě zdokonaloval a studoval autodidakticky až do úmoru.“¹⁵⁴ Bohumil Kašpar i Vladimír Balthasar se zmiňují, že V. Říhovský koncem svého pobytu v Dubu nad Moravou také prožil a překonal určitou životní krizi.¹⁵⁵ Jako skladatel v tomto období vytvořil díla, která mu přinesla první úspěchy. Zejména se jedná o *Missu Lorettu*, jež patří k jeho nejznámějším a nejzdařilejším mešním skladbám. Hudebně sice vycházel Říhovský z ideálu ceciliánské reformy, na jejích zásadách ovšem neustrnul. Dovedl je už v raných dílech tvůrčím způsobem obohatit jak v oblasti melodiky a harmonie, tak v instrumentaci např. mešních skladeb (op. 2 a 3). Vojtěch Říhovský výrazně přispěl i k hudebnímu rozvoji Dubu nad Moravou, a to nejen v oblasti provádění chrámové hudby v kostele Očišťování Panny Marie, ale také svou pedagogickou činností nebo aktivitami v oblasti spolkového života. Jeho chrámové skladby se zde prováděly i po jeho odchodu a tato tradice trvá až do současnosti.

¹⁵² Dopis V. Říhovského E. Ambrosovi ze dne 24. října 1914 uložen v Památníku E. Ambrosa II. (1906–1915), inv. č. 110 v Muzeu Prostějovska v Prostějově.

¹⁵³ Po smrti svého otce v roce 31. října 1903 si vzal V. Říhovský do Chrudimi svou matku a babičku (z matčiny strany) a pak v Praze také žil se svou matkou.

¹⁵⁴ Balthasar, Vladimír, *Vojtěch Říhovský*, Praha, 1921, s. 11.

¹⁵⁵ „I lodička života Říhovského nebezpečně stržena vírem zakolísala nad propastí beznaděje. Vliv rodiny, ušlechtilý charakter a pevná víra jeho však byly mu záchranou.“ Kašpar, Bohumil, „Říhovský jubilant“, in: *Dalibor*, roč. 23, č. 36, 28. dubna 1911, s. 258.

Obr. 1: Vojtěch Říhovský v roce 1927

Obr. 2: Kostel Očišťování Panny Marie a škola (vpravo) v Dubu nad Moravou kolem roku 1900

Vojtěch Říhovský and his Activities in Dub nad Moravou

Summary

The paper deals with the youth of the composer Vojtěch Říhovský (1871–1950) and his work as an organist and choirmaster at the Purification of the Virgin Mary Church in Dub nad Moravou until 1902, when he moved to Chrudim. The paper describes his family background and music education in Prague. It also covers and briefly analyses his compositional output during that time and takes account of its contemporary success.

Vojtěch Říhovský und seine Tätigkeit in Dub nad Moravou

Zusammenfassung

Die Studie beschäftigt sich mit der Jugend und der Tätigkeit des Komponisten Vojtěch Říhovský (1871–1950) als Organist und Regenschori in der Kirche der Mariä-Reinigung in Dub nad Moravou bis zum Jahre 1902, bevor er nach Chrudim ging. Die Ausführungen behandeln auch seinen familiären Hintergrund und die musikalische Ausbildung in Prag. In der Studie geht es darüber hinaus um seine damals entstandene kompositorische Tätigkeit, die kurz analysiert und in Bezug auf ihre zeitgenössischen Erfolge betrachtet wird.

Key words

Church music; 1860–1902; Dub nad Moravou; Purification of the Virgin Mary Church; choirmaster; organist; composer.

Schlüsselwörter

Kirchenmusik; 1860–1902; Dub nad Moravou; Mariä-Reinigung-Kirche; Regenschori; Organist; Komponist.